

***РЕДАКЦИОННО Скъпи читатели,**

*Екипът на любимото Ви списание Ви поздравява с настъпващите светли празници. Пожелаваме Ви доброта в сърцата, топлинa в душите, здраве, щастие и много любов!
Весела Коледа и Щастлива Нова година!*

ВЕСЕЛА КОЛЕДА Меню за празника

Коледа - някои празнуват раждането на Божия син, други традициите от поколения в техните семейства, а пък трети просто обичат подаръци и се радват на всеки празник. Коемо и да е - никой не остава безразличен към този топъл зимен празник. Коледа събира родители и деца, братя и сестри, близки и познати в изпълнен с усмивки и вкусна храна ден.

Трапезата на Коледа може да е традиционна или екзотична, но важното е да е богата. Питката е задължително да присъства на трапезата - бухнала и мека, тя е гордостта на всяка домакиня. Предястията и салатите са типичните за сезона - с картофи и боб, печени чушки и млечни сосове, а за по-весело настроение може да са в по-необичайни форми и аранжировки. Ястията са топли и тежки и са особено вкусни за спазвалите постите до Бъдни вечер. Традиционно на масата има пълнени чушки с кайма, капама, свинско (печено прасенце, бут, пържоли, свинско със зеле), боб на фурна, сарми (с кайма или с хапки месо), а напоследък популярност придобиват пълнената пуйка и пълненото пиле, които са ефектни, вкусни и могат да нахранят голяма компания. В десертите разнообразието е голямо, като студеното време навън предразполага към похапване на сладки изкушения. Започва се от бисквити на формички, бисквитени топченца, курабийки и меденки, минаваме през немския коледен Щолен, българския тиквеник, баклавата и за завършване на този толкова пълен ден стигаме до впечатляващи торти (шоколадови, сметанови, бисквитени).

БЪРЗА ПОГАЧА

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

6 бр. яйца
1 ч.ч. (200 г) кисело мляко
1 ч.ч. (200 мл) олио
1 бр. бакпулвер
150 г брашно
150 г сирене

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Сиренето се настъргва. Всички продукти без 2 яйца и 50 г сирене се омесват. Погачата се поставя в намазана с олио тава. Отгоре се полива с разбитите останали яйца и сирене. Пече се в умерена фурна.

СНЕЖКО

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

200 г извара
2 с.л. олио
1 ч.л. червен пипер
2 счукани скилидки чесън
копър
2-3 с.л. кисело мляко
сол

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Всичко се обърква до получаване на хомогенна смес. Украсява се по желание.

РУЛО ОТ ПЕЧЕНИ ЧУШКИ СЪС СИРЕНЕ И ЯЙЦЕ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

11 бр. печени чушки
4 бр. яйца
200 г сирене

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Подмазваме правоъгълна форма за кекс. На дъното редим две разполовени чушки, в двата къси края слагаме по половин чушка, като оставяме краищата да висят навън. По същия начин редим чушки по цялата дължина на формата. Разбъркваме смес от яйцата и сиренето и изсипваме в тавичката. Завиваме с останалите да висят краища на чушките и печем на 200 градуса.

ГНЕТЕНИ СУХИ ЧУШКИ СЪС ЗРЯЛ БОБ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

2 ч.ч. зрял боб
2-3 глави червен лук или 3-4 стръка праз лук
1/2 ч.ч. олио
1 ч.ч. едро счукани орехи
джоджен или чубрица
16 бр. сухи чушки

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Сухите чушки се измиват, внимателно се почистват от семето, за да не се разкъсат и се накисват в топла вода да омекнат. Бобът се накисва в студена вода 10-12 часа, сварява се, отцежда се много добре, посолява се и се смачква (счуква). Червеният лук се нарязва на ситно и също се счуква. Смесват се отцеденият боб, лукът, орехите, сол на вкус и стритият сух джоджен. С тази смес се пълнят (гнетят) чушките. Редят се в тава, поливат се с олио и се пекат.

ШУНКОВИ РУЛЦА

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

За тестото:

100 г извара

150 г кисело мляко

1/4 ч.л. сол

6 с.л. маргарин

400 г брашно

1 с.л. бакпулвер

За пълнежа:

150 г шунка

100 г кашкавал

1 с.л. доматиено пюре

3-4 стръка магданоз

1 бр. жълтък за намазване

1 с.л. сусам или мак

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Брашното се смесва с бакпулвера и солта. Изварата се разбива с млякото и разтопения маргарин. Брашното се прибавя постепенно към млечната смес и се оформя тесто. Разточва се върху набрашнена повърхност на лист с дебелина 5 мм.

Смесват се ситно нарязаната шунка, настърганият кашкавал, ситно нарязаният магданоз и доматиеното пюре. Получената смес се разстила върху разточения лист и се завива на стегнато руло. Увива се с фолио и се слага да стегне във фризера за 15 минути. Рулото се нарязва на парчета с дебелина 1 см. Намазват се с жълтък, поръсват се със сусам или мак и се слагат върху хартия за печене в загрята на 200 градуса фурна за 20 минути, докато се зачервят.

СВИНСКИ ПРЪЖКИ С ЛУК

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

1.5 кг свинско месо от бут

6 големи глави лук

сол

черен пипер

3-4 с.л. олио

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Нарязва се месото на хапки, посолява се и се запържва в олиото, докато се поизпари водата и придобие вкусен позапържен вид. Прибавя се и лукът, нарязан на едри полукръгове, обърква се хубаво с месото и се пържи, докато и лукът поомекне. Когато ястието стане готово, се поръсва с черен пипер на вкус.

БОГАТА КАПАМА В ЗЕЛЕВ ЛИСТ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

няколко по-големи листа от кисела зелка

250 г свинско месо

250 г телешко месо
4 бр. пилешки бутчета
250 г кайма
200-250 г кървавица (наденица, кренвирш)
пушени гърди, сланина, бекон, пилешки дреболии, черен дроб, топено сирене, гъби - по желание
1 глава лук
2-3 скилидки чесън
4 с.л. ориз
смян черен пипер, червен пипер, кимион, чубрица
1 дафинов лист, 2 зърна бахар, съцветие сух копър
3-4 с.л. олио (мас)
1/2 ч.ч. вино
зелев сок, сол

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Месото се нарязва на хапки. Овкусява се с малко сол, черен и червен пипер, кимион, счукан чесън и чубрица. Престоява в хладилника поне половин час в покрит съд. Каймата се размива с 1-2 с.л. вода (за да не стане след това на бучки) и се смесва със ситно нарязания лук и ориза. Съединяват се двете смеси, прибавят се дафиновият лист, бахарът, копърът, половината от виното и всичко се смесва хубаво, за да се разпределят равномерно съставките.

На дъното на намастен по-дълбок съд (гювеч, тенджерата от йенско стъкло или друг подходящ съд) се слага лист от кисела зелка. По стените на съда се нареждат останалите листа, като леко се застъпват и краищата им остават да стърчат навън, за да може после да се използват за завиване на ястието. Пълни се с приготвената смес от месата и каймата. Отгоре се нареждат кръгчета от кървавицата (наденицата). Завива се със зелените листа, за да стане като голяма сарма. Смесват се зелев сок и вода (пробва се на вкус), добавя се останалото количество вино и течността се налива в съда (почти да покрие ястието). Отгоре се намазва с мазнината. Захлупва се с капак и се слага в студена фурна. След като заври, се пече на около 200 градуса.

При сервирането се обръща върху чиния (плато) и се реже като торта.

Ястието може да се приготви и в малки гювечета за индивидуално сервиране.

ДЕСЕРТИ

БАКЛАВА С ГОТОВИ ОБИКНОВЕНИ КОРИ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

1 кг обикновени кори
500 г масло
250 г орехови ядки
1 с.л. (10 г) канела
700 г захар
сока от 1 лимон

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Тавата се намазва с разтопено масло (най-добре е да се използва правоъгълна тава) и се нареждат две трети от корите. Поставят се смлените орехови ядки, смесени с канелата, и върху тях се слагат останалите кори. Баклавата се нарязва на ромбове и се залива с разтопеното масло. Пече се до златисто. От захарта и 600 мл вода се приготвя сироп, който се вари само 2 минути и към него се прибавя лимоновият сок (може и малко лимонтузу, разтворено във вода). Изстиналата баклава се

залива с охладения сироп и се оставя 1 денонощие да отлежи, за да се сиропира добре.

ТИКВЕНИК СЪС СУШЕНИ ПЛОДОВЕ И ОВЕСЕНИ ЯДКИ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

400 г готови кори

3/4 ч.ч. олио

За плънката:

800 г тиква

2-3 с.л. фини овесени ядки

1/2 ч.ч. нарязани орехи

1 ч.ч. сухи плодове – стафида, смокини, фурми, сини сливи и други

3/4 - 1 ч.ч. захар или съответното количество подсладител

1 ч.л. канела

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Тиквата се настъргва на едро ренде. Плодовете се нарязват на малки парченца. Смесват се всички продукти без олиото. Поръсва се една кора с олио, върху нея се слага втора кора, поръсва се с олио и се разстила от плънката. Навива се на руло и се поставя в намаслена тава. След като се наредят всички рула, се намазват отгоре с олио. Тиквеникът се пече на 190-200 градуса до зачервяване. По желание при сервиране се поръсва с пудра захар.

КОЛЕДНИ БИСКВИТИ "КОНФЕТИ"

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

185 г масло

150 г пудра захар

1 ч.л. ванилов екстракт

1 бр. яйце

2 ч.ч. брашно

1/2 ч.ч. шарени пръчици

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

С миксер се разбиват маслото, захарта и ванилията. Добавя се яйцето и се разбива, докато се получи бледокремав цвят. Постепенно се прибавя брашното, след това пръчиците и се омесва меко тесто. Разстила се на кора с диаметър 30 см и се поставя в хладилник за 2 часа, докато стегне. Изрязват се кръгчета с диаметър 1 сантиметър. Поставят се върху тава с готварска хартия на разстояние от 4 сантиметра. Пече се до златисто на 180 градуса с вентилатор.

ПОСТНИ ДОМАШНИ БОНБОНИ

НЕОБХОДИМИ ПРОДУКТИ

200 г фурми

100 г орехи

2 с.л. ром

кокосови стърготини

НАЧИН НА ПРИГОТВЯНЕ

Фурмите се слагат да престоят за около час във вряла вода, отцеждат се и костилките им (ако има такива) се отстраняват. Заедно с орехите и рома се слагат в пасатор, разбиват се, докато се получи лепкава смес. След това правим топчета, овалваме в кокосовите стърготини и поставяме в хартиени чашки.

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Казанлък

60 години организация на слепите

Преди 60 години в сезона на есента, оная красива, златиста есен, събрала палитрата на най-талантливите художници в света, в подножието на стария Балкан в село Шипка е създадена нашата първична организация. И днес се вълнувам, когато се изправя пред къщата с малкото дюкянче отпред. Стои си старото гранитно стъпало, вратата е посивяла от времето, бравата е потъмняла. Това е домът на Никола Пенев Чернев - учредител на организацията.

Кой е всъщност Никола Чернев? Роден е на 19 декември 1918 год. в село Шипка. На шест години изгубва зрението си. Завършва средното си образование в училището за слепи в София. Едновременно с учението се занимава и с музика, учи флейта при проф. Янко Янков. Овлажда до съвършенство брайловото писмо. Отдава се изцяло на делото на слепите. Работи като копист, преписва книги на брайл и то с шило, тъй като тогава не е имало пихтови машини. Мечтае да препише 1918 тома – годината, в която е роден, но успява да препише 1400. Това му коства големи усилия и адски труд. Като копист е ненадминат в нашия съюз.

След завръщането си в Шипка издирва лица с увредено зрение и основава първичната организация на слепите. Първите учредители са единадесет души - Никола Чернев и Ангел Маринов от Шипка, Рачо Муеров, Мария Симеонова, Стефан Белчев, Димо Калайджиев от Енина, Мишел и Рофат Челибонови, Слава Тенева от Казанлък, Мария и Иван Чореви от село Габарево. От тях все още е жив Рачо Муеров, 99-годишен - живата история на организацията. Провеждат организационни събрания, на които разглеждат своите проблеми, четат заедно интересни статии от вестници и списания. Никола Чернев обучава на брайл няколко съюзни членове. Броят на хората, които участват в организацията, се увеличава. И така до 1963 година, когато основателят на организацията отива да работи в ПП "Успех" - Пловдив.

Седалището на организацията се премества в Казанлък. Неин председател става Мишел Челибонов. В ръководството влизат Рачо Муеров, Николина Драганова, Стойко Моллов и Стефан Кържилов. Зрящ сътрудник тогава е бил учителят Бончо Беев. Сбирките се провеждат в дома на Рофат, а по-късно в различни клубове на града. През този период са раздадени първите 4 магнетофона, а книги са получавали от фонотеката в София.

Мечтата на Челибонов и ръководство е била да се построи модерен дом за слепи хора в Казанлък. След дълго настояване пред общинските органи е дадено място в село Овощник, поради неудобство същото е заменено с парцел в източния край на Казанлък. Там бе построен филиал на предприятие "Успех", където се реализираха много наши членове, но за съжаление на всички днес то е продадено и мечтата на Челибонов и ръководството не се осъществява докрай.

Челибонов е уреждал срещи и с известни културни дейци - Чудомир, Буко Давидов, Петко Стайнов и други.

Оставя за спомен изработена от него оригинална висока печка с две вратички, която и днес отоплява нашия клуб.

За своята всеотдайна дейност, за предаността му към делото на слепите Челибонов е удостоен със съюзното отличие "Златна значка".

От 1971 до 1986 председател на организацията е Иван Карагъзов. Зрящ сътрудник му е бил Христо Ганев. Председател на окръжната организация по това време е бил Неделчо Жеков, който с тогавашния директор на предприятие "Успех" - Богомилово Недко Баджаков е идвал през седмица в Казанлък и е оказвал съдействие на организацията. Членовете нарастват от 56 на 155.

През 1976 с помощта на тогавашния кмет Станчо Коев и Бонка Войнишка е осигурен клуб на организацията на улица "П. Д. Петков" №2, който ползваме и до днес. През цялото време е имало просветни лекции, раздадени са и 12 касетофона "Унитра". Всеки сам си е осигурявал книги от фонотеката в Пловдив. Осигурена е била и надомна работа - навиване на ластик на макарички от предприятието в Пловдив. По-късно в предприятие "Успех" - Богомилово започват работа Стефан Кържилов, Гатьо Цонев, Христо Драганов, Слави Събев, Ставри Мантов, Сюлейман Джаферов, Тотю Кърков и Дана Нанева. Колко усилия е коствало на тези хора да пътуват до Богомилово и вечер да се връщат обратно, понасяйки всички капризи на времето!

През пролетта на 1986 г. на отчетно-изборното събрание на първичната организация се избира ръководство в състав: Надежда Пискюлева, Денчо Пърцунев, Донка Карагитлиева, Кръстина Рашкова и Христина Телкиева. За председател е избрана Донка Карагитлиева, за заместник-председател - Надежда Пискюлева. Зрящ сътрудник е Христо Ганев, а след една година и след това в продължение на 18 години - Драга Владкова. На всяко изборно събрание бюрото, по-късно изпълнителен съвет, а сега управителен, непрекъснато се обновяваше с инициативни членове като Петко Николов, Маргарита Михайлова, Стайка Караколева, Илия Караилиев, Радка Танева, Панчо Христов и други.

Основните задачи, които стоят за разрешаване пред нас и до днес, са рехабилитацията и социалното подпомагане на членовете, осмислянето на свободното им време, създаването на условия за творческа изява, проявата на чисто човешко внимание и грижа към личните проблеми на всеки.

Общият брой на членовете ни до момента е 202-ма души. Управителният ни съвет се състои от 7 човека: Донка Карагитлиева - председател, Мария Лазарова, Петко Стефанов, Георги Манолов, Севим Ибриямова, Христо Костов и Христо Драганов, сътрудник - Донка Маринова.

"Организация в действие, по-малко думи - повече дела" - това е нашият девиз. Всеки вторник провеждаме своите заседания, като започваме с най-актуалните проблеми. Темите, които разглеждаме, са от различно естество - политически, социални, тържества по различни поводи, срещи с видни личности и други.

Интеграцията ни в обществото е приоритет в нашата работа. Поддържаме тесни връзки с дирекция "Социално подпомагане", видни общественици, общинската администрация и най-вече с кметовете - бившият Стефан Дамянов и настоящият Галина Стоянова, които подпомагат финансово организацията. Добре работим и с РСО Стара Загора в лицето на председателя Дина Желева и сътрудника Гергана Господинова.

От дейностите, които извършваме, и уменията, които притежаваме, чувстваме удовлетворение и наслада. Наясно сме, че трудовата реализация на нашите хора е проблемна. Въпреки трудностите в оздравителния комплекс в Павел баня работят като масажисти и рехабилитатори 8 човека от нашата организация. В момента към НПК - София са устроени на работа 5 души. В Националния център за рехабилитация на слепи в Пловдив се обучават наши членове по компютърна грамотност, брайлово писмо, мобилност, професионална подготовка и други.

Помощните технически средства подобряват качеството на живота и улесняват бита ни. Раздадени са бели бастуни, говорещи термометри, апарати за кръвно налягане, говорещи часовници, брайлов шах и други.

В Центъра за социална рехабилитация и интеграция се обучават наши млади членове. Да им пожелаем по пътен вятър!

Споменавайки наши изявени дейци, не бива да отменим името на Дечко Гарбатулов, дълги години звънар в храм-паметника "Рождество Христово" в Шипка. За него това е музика, мирис на брези и злато. Популярен е в национален мащаб чрез излъчените филми за него по БНТ, БТВ, Старозагорската телевизия.

С рисуване и поезия се занимава Боряна Коскина. Интерес за гражданите на Казанлък бяха нейните три изложби в инфоцентъра с картини от Боженци, Мелник и Брюксел. Гордеем се с нея и й

пожелаваме успехи на предстоящата международна конференция в Италия.

Добротата е нужна особено за хората в неравностойно положение. Връзката ни с дирекция "Социално подпомагане" бе постоянна и ползотворна. Компетентни отговори по въпроси от социалната сфера ни даваха Виолета Пеева, Галя Бонева и други. От дирекцията редовно получаваме полагащите ни се интеграционни помощи и средства за здравна рехабилитация.

Социалният патронаж осигурява храна на всички наши желаещи членове.

Редовно получаваме и хуманитарна помощ от Германия във вид на дрехи.

Благодарни сме и за целевите помощи, които ни се отпускат от Държавния бюджет.

В обновената ни рехабилитационна база в Шипково укрепват здравето си десетки наши съюзни членове.

Успешно приключи европейският проект за развитие на човешките ресурси по програма "Помощ в дома в община Казанлък", в която бяха включени и хора от нашата организация. Това спомогна много за подобряването на качеството ни живот, за което искаме да благодарим на Мария Жекова, Пепа Димитрова и Общината. Надяваме се и за в бъдеще да заработи отново програмата.

Чрез културните мероприятия хората могат да демонстрират своите възможности, таланти и наклонности. Клубът е място за контакти, творчески изяви и културни мероприятия.

Богата и съдържателна бе културно-масовата ни работа през изтеклите години. За нейното разнообразие спомогнаха Мария Лазарова, Донка Гатева, Мария Славова, Руска Йовчева и Мария Гривова. Тук е мястото да споменем прекрасните изпълнения на народни песни от Стефка Михайлова.

Настроение ни създаваха Христо Драганов и Дечко Гарбатулов с изпълненията си на акордеон.

Говорещата книга - нашата паралелна вселена, ни кара да се чувстваме като всички останали хора.

Фонотеката в Стара Загора ни осигуряваше разнообразна и увлекателна литература. С най-много прочетени книги може да се похвали Ангелина Къркова.

Редовно провеждахме лектории по различни теми. Отбелязвахме национални празници и бележити дати.

Нов елемент в нашата културна дейност напоследък е "Микрофонът е ваш" - споделяне на впечатления, случки и преживявания на наши членове.

Излетите сред природата и екскурзиите до исторически места и градове в нашата родина доставят голяма радост и удоволствие на хората от организацията ни. Те са извор на здраве и дълголетие.

Най-добрият шахматист в нашата структура е Васил Ганчев. Той участва във всички турнири, организирани от РСО Стара Загора и местния пенсионерски клуб. Негов последовател е Тончо Тончев - рехабилитатор в Павел баня. На тях желаем нови бъдещи успехи в турнирите и достойни последователи.

Гордост за нашата организация е златното момиче от олимпиадата в Гърция Михаела Динкова, завърнала се с два златни медала по конна езда.

В историята на нашата организация ще останат имената на Никола Чернев - създателя на организацията, Мишел Челибонов - негов последовател, Стойчо Милчев - създател на първото предприятие "Успех" в София, на съюзната фонотека и по негова инициатива се закупува сградата, в която и до днес се помещава Централното управление на ССБ, Алеко Андреев - слепият поет. Няма българско сърце, което да не трепне, когато чуе "Тракийска сюита" от Петко Стайнов. Творчеството му ще остане завинаги в съкровищницата на българската и общочовешката култура. За него поетът пише:

*"И стигнахме до връх красив и звезден,
застанал между светлина и мрак
от люлката си в Казанлък до Дрезден,
от розите, та до звездите чак".*

Това сме ние казанлъчани - силни, борбени и устремени напред и нагоре!

Нека с общи усилия работим за издигането на престижа на нашата любима организация!

Донка КАРАГИТЛИЕВА

13 Ноември – Международен ден на слепите

На този ден всички слепи и слабовиждащи хора в света се прекланят пред подвига на един френски благородник - Валентин Аюи, който, виждайки тежката съдба на тази група хора, се заема да върне тяхното достойнство и да подобри съдбата им.

Аюи е роден на 13 ноември 1745 година. В знак на почит и благодарност този рожден ден става символ за празнуване сред незрящите. През 1946 година по случай 200-годишнината от рождението му световната общественост със съдействието на ООН определя 13 ноември за Международен ден на слепите.

По този повод в НПО "ХобиСклуб" се състоя тържествена и сърдечна среща, на която се прочетоха исторически данни и факти за живота на този велик учен.

Гост на тържеството бе президентът на Лайънс клуб "Добрич" г-н Драгостин Байчев.

В непринуден разговор той разказа как тази световна организация помага на слепите и отговори на зададени му въпроси от неговата компетентност.

Срещата завърши с почерпка и стихове и песни за Добротата, изпълнени от членове на "ХобиСклуб".

Преломният момент в живота на Валентин Аюи в отношението му към слепите хора настъпва, когато един ден той подава монета на един сляп младеж, просещ пред една църква.

Останал много удивен, когато младият слепец му връща монетата със следните думи:

- Вие сте ми дали сребърно екю, господине, мислейки си вероятно, че това е едно су.

Аюи внимателно наблюдава тънките чувствителни пръсти и начина, по който момъкът опипва монетата, след което я разпознава безпогрешно. И се замисля дълбоко как, по какъв начин той, на пръв поглед изглеждащ безпомощен, сляп млад човек е успял да обучи пръстите си на такава чувствителна осезаемост, за да постигне такова съвършенство при възприемането на релефните форми. Тогава ученият поканва просяка в собствения си дом. Аюи е на прага на едно от своите велики открития, но за това по-нататък. В момента той е смутен от догадката как тъй векове наред никой не се е сещал, че липсата на зрение може да бъде компенсирана до голяма степен чрез обучението и усъвършенстването на другите човешки сетива.

Слепият младеж се нарича Франсоа. Изборът на Аюи се оказва сполучлив. Незрящият Франсоа е умен и буден младеж. Интелигентността му помага допълнително и той бързо усвоява всичко, което Аюи му преподава. За кратко време научава четене, писане, смятане и география, макар че се използва тежък калиграфичен метод за изобразяване на буквите и цифрите и опипване с пръстите на изпъкналата част на текста. Главният принцип на този метод е следният: заместване на зрението с осезанието.

За да покаже добрите резултати от своята работа, Аюи решава да представи своя ученик пред кралска комисия. Отпускат му и средства, с които той разкрива училище за слепи. Впоследствие учениците на Валентин Аюи показват отлични резултати.

Преди около 200 години един от учениците - Луи Брайл, прави гениалното откритие да използва комбинацията на шест изпъкнали точки. С възможните 63 комбинации през 1825 година се създава известният в целия свят релефно-точков шрифт на Луи Брайл.

Като обобщение цитираме думите на един заслужил деятел в областта на тифлопедагогиката - австриец Карл Брюклен, който пише следното: "1784 година може да се смята като година, в която е започнало системното обучение на слепите. И по-рано се е писало и обсъждало по въпросите за обучение на слепите, но пръв опит да реализира това е извършил един ПЛОДОНОСЕН ГЕНИЙ И НЕУМОРИМ ПИОНЕР -това е Валентин Аюи".

Иван ТОДОРОВ

В безпаметното време час по родолюбие

На 18 ноември 2014 г. в залата на "ХобиСклуб" нашите членове имаха удоволствието да се срещнат и да побеседват върху събития от историята на родния край с историка Борис Спасов – организатор и координатор за написване и издаване на историята на Добруджа. Той подробно ни пресъздаде цялата одисея около повода и решението за написване на многотомното академично издание – "История на Добруджа" в 4 тома. Разбрахме, че истинската история на който и да е регион и на нашия специално се пише от професионални историци, които в сърцето и душата си носят пламъка на проблематиката на историята на Добруджа като кръстопът на цивилизации – между Изтока и Запада, Севера и Юга. Затова и при формирането на колективите са били привлечени като редактори и автори най-добрите български историци от институтите на БАН. За главен редактор на цялото издание е определен чл. кор. проф. д.и.н. Страшимир Димитров. В дискусиата по проблема взеха отношение Георги Топалов, Светла Стоева, Нели Катранджиева, Иван Тодоров, Марин Николов и други. На търгване гостът подари за клубната библиотека три тома от изданието "История на Добруджа".

Иван ТОДОРОВ

Перник

Незрящ автомонтър поправя коли

Михаил Михайлов от Перник е незрящ, но въпреки това се справя успешно с професията си на монтър, разказва Нова ТВ.

"С пипане, всичко става при мен с пипане", обяснява автомеханикът.

Той губи зрението си преди три десетилетия заради лекарска грешка. "Имах тумор в главата, а те ме лекуваха за синусит. Една операция, втора и ми прекъснаха зрителен нерв", разказва Михаил.

Липсата на зрение майсторът компенсира с изострен слух. Способен е да направи диагностика на автомобил само по шума на двигателя. "Има и хора, които подхождат с недоверие, когато разберат, че не виждам. Приятелите обаче си ме знаят. Най-вече с тях работя", обяснява скромно той.

От уста на уста за слепия автомеханик чуват и извън Перник. "Вече започнаха и от София да идват", хвали се Михаил. Така, към своята скромна пенсия от 200 лева, Михаил добавя по някой друг лев. И напук на очакванията се чувства доволен от живота.

Мечтата му е някой ден да го поканят в любимото предаване "Сделка или не". И да намери работодател, който да повярва в неговите способности. "Ако някой работодател изяви желание да ме назначи, готов съм да ме изпита", казва Михаил. И това не е просто молба за подаяние, а вяра, че добротата в България не е в криза.

По материали от Интернет

Честит 90-годишен юбилей!

На 24 ноември 2014 година нашата колежка и приятелка Милка Бонева Пеева от ТСО "Съединение" при РСО София на ССБ навърши 90 години! По този славен повод вдигнахме на здравица с пожелание за много години в ресторанта на хотел "Бристол" в София.

От името на ръководството на ССБ по случай своя 90-годишен юбилей Милка Пеева получи най-високото съюзно отличие, а колегите я затрупаха с цветя и целувки. Връчен бе и поздравителен адрес, в който всички се присъединиха към пожеланията за много здраве, късмет и лично щастие за Милка, която е доайен в нашите редици, винаги усмихната, винаги готова да помогне, човек с висок дух, който винаги е бил пример за всички ни!

В изненада се превърна брой на вестник "Пряпорец" от 1924 година, в който имаше съобщение за щастливото събитие - раждането на Милка Пеева. "Веселите момчета" се присъединиха към празника с няколко чудесни изпълнения.

Наздраве, Милче, и за много години!

Колегите от РСО София и ТСО "Съединение"

КАМПАНИЯ Правото на живот без насилие

На 25 ноември 2014 г. по повод Международния ден за премахване на насилието срещу жени ЕСС стартира кампания за повишаване на осведомеността в подкрепа на правото на жените и девойките с увредено зрение да живеят без насилие.

Насилието срещу жените с увреждания трудно се констатира и контролира. Това е отчасти и поради липсата на жени с увреждания в общите изследвания за насилието и равенството между половете. Наличните данни от специфични изследвания показват, че жените с увреждания са подложени на различни форми на насилие в много голяма степен, по-често, за по-дълго време, по различни начини и от повече извършители. Това се отнася също за незрящите и с увредено зрение жени. Проект на ЕСС от 2003 г. по програмата "Дафне" показва, че този неприятен факт за съжаление е действителност. Към различните форми на насилие, основаващи се на пола, не само зрящите могат да станат негови жертви, но и незрящите, и слабовиждащите жени.

Да си сляп или частично незрящ означава, че си зависим от други хора за подкрепа или обслужване при някои дейности. Да си със зрително увреждане също така означава много по-трудно да можеш да избягаш, да се бориш или да потърсиш помощ. Незрящите и с увредено зрение жени имат значително по-малко пътеки за спасение, а и е по-малко вероятно да докладват за насилие. Все още или не съществуват програми и услуги за тази група, или са изключително ограничени и недостъпни, пък и често професионалистите не знаят за специфичните рискове и нужди, които предполага липсата на зрение.

Призивът за действие от всички работещи в сферата на политиките за хората с увреждания, в здравеопазването, социалните и други услуги, полицията, както и обществото като цяло започва с повишаването на осведомеността. За тези организации-членки, които не са провеждали информационни кампании срещу насилието и зрителните увреждания, ЕСС е разработила кампанийен материал, насочен към професионалисти, национални организации на незрящите и жени със зрителни увреждания.

Кампанийният информационен пакет се състои от един плакат и две брошури, озаглавени "Правото на живот без насилие". Първата брошура цели да повиши информираността сред професионалисти в областта на услугите и в програми, които подкрепят жертви на насилие. Увеличаването на разбирането от страна на професионалистите за високата степен на риск и специфичните нужди на жените със зрителни увреждания ще даде възможност за по-добра подкрепа, защита и потенциално подпомагане на жертвите по ефективен начин. Втората брошура цели да повиши информираността сред девойките и жените със зрителни увреждания и техните организации за основното им право - да живеят без насилие. Поради огромното значение на това как да се разпознаят признаците на насилие, какво може да се направи и начините за подкрепа на жените със зрителни увреждания чрез сътрудничество с подпомагащи услуги и програми за предотвратяване на насилието ЕСС призовава държавите-членки и вас като читатели да се присъедините към кампанията и да предприемете действия в подкрепа на правото да се живее без насилие.

Как?

Изтеглете брошурите и споделете информация на: <http://www.euroblind.org/working-areas/women/#ipack>

Помнете! Всяка сляпа девойка и жена в географска Европа имат правото да живеят без насилие и вашите действия фактически могат да спасят живот!!!!

Превод от английски – Кеворк КАБЗАМАЛЯН

КОЛЕДЕН РАЗКАЗ Иванко, убиецът на Асеня, от село Мъст, Ловешко

Йордан ХАДЖИЕВ

Чорбаджия-изедник, поп-винопиец, кръчмар-лихвар... Едно време народът, като нямало какво да прави зиме, измислял народни песни и приказки да си убива времето и да приспива децата. Овчарят е все с кавал, хайдутинът е юнак, сиромяхът с цървули, а за попа и чорбаджията са едните обиди. Той, този народ все знае и все си бие главата!

Но ние сме се захванали сега за Иванко, убиецът на Асеня, от село Мъст, Ловешко, иначе казано - за Янаки кръчмаря, дето игра ролята на Асеня и показва на селския народ какво е патриотизъм.

Този Янаки беше кръчмар по наследство, по вид и по жена. Даже престилка връзваше. И ние се запитваме: какво му пречеше да стане селски изедник или лихварин? Имотът му имот, кръчмата на площада, веждите дебели, мустаците сърдити, а жена му – като веждите и мустаците. Тогава защо той не пое съдбата си, отредена му от народните песни и учебниците по философия?

Ние не сме по-умни от философията, но ще кажем: едва ли го правеше нарочно. Защо да извъртаме и не си признаем - Янаки нямаше сърце на изедник! А без сърце човек ни люби, ни мрази, ни песни пее, макар сега да се пеят едни песни без сърце, без глас и думи. Даже без мелодия!

А Янаки имаше сърце на артист и мерак за сцена. Добре, но талант нямаше. Всъщност донякъде имаше – додето беше в кръчмата. Тя тази е много стара – да се вреш, дето не ти е мястото. Та и Янаки - в кръчмата весел, засмян, умен, ще речеш, че баща му не е умирал! И по стар кръчмарски обичай все

измисля нещо, дето тръгва по хората и сърди околийския началник. Жалко, че в онуй време нямаше магнетофони. Стенография имаше, но до село Мъст не беше стигнала.

Кой каквото и да казва, кръчмар и поп глупав няма. Кръчмар и поп винаги знаят какво да рекат и какво да премълчат, додето измежду нашите редици ден из ден срещаш съществителни и нарицателни имена, дето не могат ни да рекат, ни да премълчат, ни да пишат, ни да не пишат. Види се, нашият занаят го позволява, а попският и кръчмарският занаят искат изкуство.

Ама този сърцат и ръкат Янаки напираше да излезе на сцена и там да декламира думи, да се бие в гърдите и да му ръкопляскаат...

Защо ти е бе, Янаки? Защо ти са лепени бради и големи приказки, писани от бедни даскали? Хем знаеш, че ти отваряш и затваряш тая политическа черква и държиш тезгяха на народното събрание!

Ама на, суета, хващат я и в кръчмите.

Резултатът? Едно кръчмарско сърце, дето бие за съдбата на България. Вълнуваше се Янаки за съдбата на България, оправяше средновековните й работи, дърлеше се с византийци и боляри, разсъждаваше за корона и власт и търсеше корена на злото в главата на рибата. "Колкото до опърпания народ - обичаше да казва, - неговото място в държавата е като в кръчмата: дадено му е да приказва, но последната дума има кръчмарят!"

Да не беше се родил Янаки - той щеше да се роди Васил Друмев и щеше да напише същата пиеса, но малко преиначена - "Иванко, жалкият убиец на Асеня". Грешката на този писател-поп, казваше, била, че се хванал за молива преди да стане владика. Държавни пиеси трябва да се пишат от държавни мъже и с разрешение на властта. Това не са любовни песнопойки! От любов въздиша всеки чирак и бърбори всеки даскал - селото загуба няма. Но държавата не ти е бащиния, не е жена на пътя, тя иска да й вардиш мерата, да редиш хора и добитък и всеки да е доволен от хляба си.

Такъв беше Янаки в кръчмата, но на сцената се объркваше. Опитваха го да играе, даваха му всякакви роли – не ще и не ще! Щом се изстъпи пред горещите лампи, току се вдърви, издуе жили, очите му засвяткат – да ти се доплаче! Толкова работи знаеше зад тезгяха, а на сцената забравяше, че големите думи се казват просто, като на чаша. И го гледаш, и си мислиш, че не човек ти приказва, а паметник, от тия, дето се навъдиха навред.

Ама с паметник театър става ли? Това беше село Мъст, Ловешко, а не София. Тука режисьор беше селският техник-земер Денчо, човек самостоятелен и вироглав, несвикнал да му се месят в меренето на земята и избора на пиеси. Колко се мъчи тогавашният кмет да издейства една роля за дъщеря си, та да я ожени по-лесно, ама нито тя видя сцена, нито техникът уволнение.

Чудно ли е тогава, че и Янаки не получи ролята на цар Асеня, за която мечтаеше?

Да беше в наше време - Янаки можеше да потърси друг театър или да иде в киното. В наше време можеше да стане критик и тогава да каже на режисьора-земер как се прекарва път в старо село. Днес има големи възможности за един непризнат талант, а тогава си беше така – не те щат на сцената, стой си в кръчмата. Е, можеше Янаки да се подвре, да похвали тоз-онзи, пък да ги смрази и скара. Колко му трябва на един артист – човек на изкуството!

Но Янаки даже не го помисли. Не извади стари тефтери да оправя нови сметки. Не се отдели от трупата, ами взе, че им стана суфльор. И предостави кръчмата за репетиции – забравихме да кажем, че тогава театър се правеше в извънработно време, зиме. Кой ще ти гори селски дърва за едно театро!... Два вида суфльори има в историята, казваме ние. Едните четат текста без глас и душа, те са еднакво на страната на Асеня и неговия убиец. Другите са олицетворени в Янаки. Те шепнат с уста, очи, вежди, стиснати юмруци и скърцане на зъби. Първите стоят в будката, студуват, уж ги има, а публиката нехае за тях. И обратно, развълнуваният суфльор е действащо лице, макар да не се вижда. Не един път главата на Янаки удряше будката, тя подскачаше стреснато и пак се наместваше. В известен смисъл това внасяше нещо модерно в постановката.

Няма защо да казваме, че Янаки имаше памет. Поменахме за поповете. Сега ще добавим, че знаеше пиесите наизуст. Пак той лепеше брадите на монаси и царе, кладеше огън на сцената с червена лампа, подреждаше стаите и произвеждаше отдолу гръмотевици. Когато трябваше да се пие лимонада, донасяше от кръчмата истинска. Вярно, през Второто българско царство не са пили лимонада, тя е днешна измислица, затова артистите пиеха червено вино – за здравето на българския цар и на Янаки. От патриотизъм си наливаха по-често и играеха по-вдъхновено. Техният девиз беше - на сцената като в живота! Те и селяните от Мъст пиеха като през Второто българско царство, та образите им изглеждаха

достоверни. Добрата публика знае, че положителният герой не се напива лесно.

Пиесата я готвеха да излезе по Игнажден, другия ден след Нова година. По някаква традиция премиерите в село Мъст биваха на Игнажден, а последното представление – на другия ден. Следната седмица отиваха в две-три околни села. Та и тази година. Добре, но цар Асен се разболя. Играеше го Стойчо Айдамака, предния ден клал прасе и се простудил. Хвърли го в огън, легна и не можа да стане. Няма и глас.

Ами сега! Умърлуши се Второто българско царство, даже византиецът Исак посърна. Асеновият брат - цар Петър, се тюхкаше:

- Все такъв ни е късметът! Миналата година Иван Срацимир щеше да се заколи с брадвата!

На Янаки му стана топло, радостно. Той знаеше, че царят не мре.

- Ами аз мога да изиграя ролята – обади се тихо и меко.

- Роа е мор, вив лъо роа! - извика учителят по френски Цоньо, който назнайва нещо от този език на царе.

Трупата се въодушеви. Макар и да не беше най-достойният, Янаки можеше да заеме длъжността по член 64. Малко ли пъти на българския трон е седял такъв заместник и най-добре стигнахме 1300 години, с малки прекъсвания.

Само че Янаки трябваше да бъде въведен в звание по указа на артистите. Процедурата трая късо – режисьорът Денчо го прекръсти и благослови, целуна го по челото и рече с патриаршеско достойнство:

- Господ да пази тебе и България от тебе! Само не се звери толкова на сцената. Ако и да си цар, не си селски кмет!

Денчо все имаше разправии с кметовете, които също бранеха България.

Янаки тури ръка на гърдите си. Направи го като тогавашен болярин и днешен министър. Всичко щеше да бъде в интерес на изкуството и народа.

Само че на сцената забрави обещанието. Беше взел властта. И се вкамени, смрази, обзе го фалшиво величие – не цар, а царски десетник! Думите ги гърмеше, като да съобщаваше с барабан общинските наредби. Беше недостъпен за брат и боляри, слугите не смееха да го доближат, а влезеше ли любимият му Иванко - едвам го гледаше. Режисьорът Денчо си удряше коляното, удряше си и главата – ще вземе да му стане нещо. Но народът долу оправдаваше царят, той знаеше, че Иванко ще излезе подлец. И пиесата течеше със същия успех, с който и сега текат някои наши пиеси. Додето се стигна до кулминацията: Исак успя да върже нишките на заговора и Иванко влезе през нощта в стаята на царя с меч.

Асен спеше. Спеше Янаки, но така, че публиката знаеше – преструва се. Иванко се засуети, чудеше се какво да прави, обикаляше сцената и тя поскърцваше. Работата течеше още по Васил Друмев. Затаила дъх, публиката чакаше – ще се убива българският цар! Дори жената на Янаки, дебелината Геновева, се умърлуши. Тя му се сърдеше, че се вре с ергените и момите, но сега я хвана женско умиление за своя си човек.

В този момент Асен се събуди. Изглеждаше страшен в нощния час.

- Аз те чаках, Иванко! – изрече с дебел глас, подозрително.

- И аз дойдох, царю! – пусна звънливия си глас Величко Гунин, дето все се записва за студент.

- Та нима за царя ти има някаква опасност, че си дошъл с меч в ръка да го пазиш?

- Царю... – смути се Иванко, после изведнъж дойде на себе си и извика драматично. – Аз дойдох за короната ти, Асене!

Сега цар Асен трябваше да се съкруши. Трябваше да прозре истината на предателството и да излее горки думи. "Мястото е шекспировско!" – казваше Денчо.

Но Янаки не се съкруши. Той остана мълчалив и намръщен да гледа неканения гост. Иванко помисли, че царят си е забравил ролята и му подаде отново:

- Дойдох за короната ти, Асене!

Никакъв ответ. Асен го гледа тежко и мълчи. Забравил селската си роля, Янаки наблюдаваше своя враг, като да се чудеше на ума му. Иванко додаде този път от себе си:

- Асене, дай си короната! Чуваш ли!...

Още миг-два царят го мери през цепките на очите, сетне отвърна с вяра на властелин, комуто е поверено царство и народ:

- Така ли се дава власт бре, копеле!... Ти знаеш ли какво нещо е властта!

Глупавият Иванко потрети заплашително-умолително:

- Дай си короната! Аз съм дошъл за нея. Иначе ще умреш! – И пристъпи.

Изведнъж Янаки дръпна меч от ръката му и додето Величко се сети да избяга, го стовари на главата му.

- На ти корона!

Иванко се свлече на пода и разпери ръце.

- Завеса! – извика отчаяно Денчо сред бурните ръкопляскания на публиката.

ОБЩЕСТВО За хората, които ни подкрепят

На 4 декември в Двореца на културата в Перник общинските съветници се бяха събрали за свое работно заседание.

На този ден в залата присъства и делегация от Съюза на слепите в България, начело с председателя Васил Долапчиев, който имаше приятното задължение да изпълни решение на управителния съвет на организацията ни за награждаване на Община Перник със статуетка "Хуманитатис кауза" за предоставена от нея клубна база за изграждане на рехабилитационен център за незрящите в Перник. Управителният съвет на ССБ награди и г-жа Росица Янакиева – предходния кмет на Перник, с "Медал за особени заслуги" за изключителния ѝ принос за делото на слепите за достигане на по-пълноценното им социално включване и увеличаване на възможностите им за активна и успешна социална рехабилитация и интеграция.

Наградите връчи председателят на ССБ, който се обърна към всички общински съветници с думите: "Днес, в началото на ХХІ век, за развитието на всяка държава се съди и по нивото на провежданата от нея политика за интеграция на хората с увреждания. Всяко цивилизовано общество се отнася към хората със специфични възможности като към значим национален и социален капитал, който може да допринесе за развитието на страната. Съюзът на слепите в България е първата организация на хората със зрителни увреждания в Балканския регион. Вече в продължение на 93 години ние неуморно се борим и защитаваме правата на незрящите, работим за тяхната социална рехабилитация и интеграция в обществото. В лицето на ръководството на Община Перник повече от 5 години получаваме една безрезервна подкрепа, благодарение на която успяхме съвместно да реализираме много успешен проект, финансиран по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" и създадохме Център за социална рехабилитация и интеграция на незрящите в града. Впоследствие отново заедно успяхме да гарантираме устойчивост на тази много важна за нас социална услуга и я трансформирахме в делегирана държавна дейност. Общината, лично г-жа Янакиева, администрацията и вие с вашите решения ни предоставихте необходимата материална база за Центъра, бяха осигурени част от необходимите финансови средства за ремонта на помещенията и днес всеки може да ги посети и да се убеди в необходимостта и значимостта на тази услуга.

От името на ръководството на Съюза на слепите в България, регионалната ни организация в София, териториалната ни структура в Община Перник и най-вече от името на слепите ви съграждани изразявам огромната ни благодарност за подкрепата, която ни оказахте и се надявам, че тя ще продължи и в бъдеще".

Статуетката "Хуманитатис кауза" прие кметът на Перник г-н Иван Иванов. Г-н Долапчиев изрази своята лична благодарност към г-жа Росица Янакиева, която по време на своя мандат като кмет успя да промени отношението към хората с увреждания, превърна го в трайна политика и даде много добър пример на много от общините в България.

В заключение председателят на ССБ напомни една много красива и вярна мисъл, че ние, хората, сме ангели с едно крило и за да полетим трябва да прегърнем друг човек.

В отговор г-жа Янакиева подчерта, че за нея тази награда е особено ценна, защото и тя самата е допринесла с нещо нейният град Перник да бъде награден.

"Дълбоко сме осъзнали необходимостта от цивилизовано отношение към хората, които се нуждаят от специално внимание и подкрепа. Считам, че наградата на общината и моята персонална награда са изключително задължаващи, защото аз зная, че най-голямата болка на тези хора е невъзможността им да се реализират в нормална работна среда. Може би хората със зрителни увреждания ще ни бъдат благодарни, ако успеем да създадем структура, която да им дава възможност да реализират себе си професионално."

Г-жа Янакиева изрази надежда, че ще се появи възможност за надграждане на проекта по единствената стартираща много скоро програма, финансирана с европейски пари – програмата "Развитие на човешките ресурси".

Думата взе и кметът на Перник г-н Иван Иванов, който освен изказаната благодарност от името на Общината декларира, че в негово лице незрящите хора ще имат един сериозен поддръжник на всяка инициатива, която би била полезна за подобряването на качеството им на живот.

След тези думи Общинският съвет продължи заседанието си, а ние потеглихме с чувството, че до себе си незрящите перничани наистина имат някой, който да ги прегърне, за да полетят.

Марина ПЕТКОВА

ПРАЗНИЧНО Свето Евангелие от Матей

ГЛАВА 2.

1. А когато се роди Исус във Витлеем Иудейски в дните на цар Ирода, ето, мъдrecи от изток дойдоха в Иерусалим и казваха:
2. де е родилият се Цар Иудейски? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним.
3. Като чу, цар Ирод се смути, и цял Иерусалим с него.
4. И като събра всички първосвещеници и книжници народни, питаше ги: де трябва да се роди Христос?
5. А те му казаха: във Витлеем Иудейски; защото тъй е писано чрез пророка:
6. "и ти, Витлееме, земя Иудина, никак не си най-малък от Иудините воеводства; защото от тебе ще излезе Вожд, Който ще пасе Моя народ Израиля".
7. Тогава Ирод тайно повика мъдrecите и узна от тях точно за времето, когато се е появила звездата,
8. и, като ги изпрати във Витлеем, каза: идете, разпитайте грижливо за Младенеца и, като Го намерите, обадете ми, за да ида и аз да Му се поклоня.
9. Те изслушаха царя и заминаха. И ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и се спря над мястото, дето беше Младенецът.
10. А като видяха звездата, те се зарадваха с твърде голяма радост.
11. И като влязоха в къщата, намериха Младенеца с майка Му Мария и паднаха, та Му се поклониха; и като отвориха съкровищата си, принесоха Му дарове: злато, ливан и смирна.
12. И като получиха насъне откровение да се не връщат при Ирода, те заминаха по друг път за страната

си.

13. А след като си отидоха, ето, Ангел Господен се явява насъне Иосифу и казва: стани, вземи Младенеца и майка Му, и бягай в Египет, и остани там, докле ти кажа; защото Ирод ще търси Младенеца, за да Го погуби.

14. Той стана, взе Младенеца и майка Му нощем, и замина за Египет;

15. и там стоя до смъртта Иродова, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: "от Египет повиках Сина Си".

16. Тогава Ирод, като се видя подигран от мъдреците, твърде много се ядоса и прати, та изби всички младенци във Витлеем и във всичките му предели, от две години и надолу, според времето, което бе точно узнал от мъдреците.

17. Тогава се сбъдна реченото от пророк Иеремия, който казва:

18. "глас бе чут в Рама, плач и ридание, и писък голям; Рахил плачеше за децата си, и не искаше да се утеши, защото ги няма".

19. А след като умря Ирод, ето, Ангел Господен се явява насъне Иосифу в Египет

20. и казва: стани, вземи Младенеца и майка Му и иди в земята Израилева, защото измряха ония, които търсеха душата на Младенеца.

21. Той стана, взе Младенеца и майка Му, и дойде в земята Израилева.

22. Но като чу, че в Иудея царува Архелай, наместо баща си Ирода, уплаши се да иде там; и след като получи откровение насъне, замина за пределите Галилейски

23. и, като дойде, засели се в един град, наричан Назарет, за да се сбъдне казаното чрез пророците, че Той ще се нарече Назорей.

ПРОЕКТИ Метроводител за незрящи

Център за подкрепа на социалната интеграция - Приоритети

Проект BG05/994

Период на изпълнение: ноември 2014 - октомври 2015

На 5 декември в залата в Централно управление на Съюза на слепите в София се проведе конференция, организирана от сдружение "Център за подкрепа на социалната интеграция - Приоритети" по повод стартирането на проект за описание на метростанциите по линия 1 на столичното метро.

В началото Петър Стайков – председател на сдружението, представи организацията и запозна присъстващите с нейната дейност. Сдружението е създадено през 2003 г. и е изцяло ориентирано към решаване на проблеми на хора със зрителни увреждания в България. Първият голям проект, който е реализиран от "ЦПСИ – Приоритети", е за създаване на Бюро по труда за лица със зрителни увреждания. Този проект е приключен успешно и въпреки всички последвали затруднения създаденото Бюро продължава дейността си и досега. В продължение на три години се организират "Младежки обмени" с участието на незрящи момчета и момичета от България и други европейски страни. Дело на сдружението са и създадените наръчник и аудио-инструктор за занимания по йога, за които вече са

получени много положителни отзиви от незрящите ползватели в страната.

Целта на „Метроводител за незрящи“ е да се облекчи придвижването на хората с увредено зрение в метростанциите и прилежащите им околности.

Основните дейности по проекта включват сформирание на екип от специалисти, които лично да проучат и опишат подробно особеностите на всяка метростанция, създаване на работен модел на описание на метростанция, обработка на материалите и предоставянето им на незрящи доброволци за тестване и нанасяне на необходимите корекции и подобрения. Завършените описания ще бъдат предоставени на желаещите на брайл, в уголемен плоскопечатен шрифт, в аудио и дигитален формат. Ще бъдат качени на сайта на сдружението, откъдето всеки би могъл да ги прочете и изтегли.

Идеята на проекта е да се опишат специфичните особености на всяка станция – наличието и разположението на колони, пейки и други препятствия по перона; разположението на стълби, ескалатори и асансьори; входове и изходи на станцията. След изхода от станцията следва описание на изходите от подлезите – кой изход на коя улица извежда, по-важни сгради в близост до него, спирки на градския транспорт.

Целта на проведената конференция беше да запознае незрящите в София с основните цели и дейности по проекта, да изслуша повече мнения и препоръки от по-широк кръг потенциални ползватели. Получи се интересна дискусия, в която участниците направиха полезни предложения както по реализацията на проекта, така и за бъдещото решаване на други проблеми. На първо място става дума за това заедно с вербалните описания на станциите да бъдат изработени и техни релефни карти. Да бъдат поставени линкове на сайтовете на столична община и на метрото, чрез които описанията на метростанциите да бъдат достъпни и от тях. При първа възможност да се разработи проект за станциите по линия 2.

Готови материали да се предоставят и в клубовете на съюзните организации в провинцията, за да могат живеещите извън София незрящи също да се възползват от тях при пътуванията си до столицата.

В хода на дискусията част от присъстващите споделиха крайно негативното си отношение към последното хрумване на ръководителите на градския транспорт. В София вече се движат превозни средства, чиито врати не се отварят от шофьора, а слизащите или качващите се пътници трябва сами да отворят вратата с натискане на намиращ се до нея бутон. Това нововъведение се преценява като изключително неудачно за незрящите. Необходимостта чрез опипване да намира съответния бутон поставя слепия пасажер в положение, което е не само затруднително, но е смешно и дори унижително за него.

Извън това съществено отклонение участниците в конференцията оцениха проекта като навременен и изключително полезен за незрящите.

Димитрина МИХАЙЛОВА

Проектът се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

Новите технологии - нови проблеми и нови решения за младежите със зрителни увреждания

Организирането и провеждането на младежки културен обмен бе поредното предизвикателство, пред

което се изправи екипът на Сдружение "Център за подкрепа на социалната интеграция - Приоритети". В началото на месец ноември приключението за представителите на България, Полша и Молдова започна. Хотелски комплекс "Хъшове" край Враца отново приюти ученици, студенти и вече реализирали се практики в различни области, които бяха готови да споделят опит, очаквания и идеи от собствения си житейски път и националната си действителност.

Тази година темата на обмена бе насочена към една изключително актуална и значима сфера, свързана с предимствата и ограниченията, които пораждаат иновациите в компютърния свят. Лекциите, докладите и дискусиите бяха обединени под името "Новите технологии - нови проблеми и нови решения за младежите със зрителни увреждания".

На първи ноември участниците се видяха за пръв път и започнаха своето сътрудничество и приятелство.

На следващата сутрин се проведеха и първите занятия. Лидерите на проекта приветстваха всички участници и разкриха някои от основните моменти и задачи, пред които групата щеше да се изправи. Последваха игри за запознаване, смяна на ролите и ходене по въже.

Пристъпихме към лекция, която ни разкри някои от тайните на програмата за младежкия обмен и представяне на програма "Еразъм+" с възможностите, които тя предоставя на младите хора. След това се разделихме на групи и дискутирахме. Всички бяха много активни, а презентациите на отборите продължиха дори и във времето за почивка.

След обяда групата се отправи към Враца. Там бе подготвена истинска историческа обиколка, съпътствана с посещение на музеи, информационния център на Природен парк "Врачански балкан" и някои от най-популярните забележителности в целия регион.

Екскурзовод разказа и разведе участниците из най-любопитните места, където те имаха възможност да разгледат всички експонати и да се докоснат до българската история, култура и традиции.

Вечерта продължи с шумно интернационално парти, организирано спонтанно от най-ентусиазираните представители на трите държави, които успяха да съберат всички участници и се забавляваха заедно до късно. Този ден бе само началото.

Сутрешното занятие от втория ден предизвика участниците да преоткрият креативността в себе си и да сътворят малък свят на голямо, бяло платно хартия. Всяка държава представи свое табло, на което участниците поставиха пощенски пликове с имената си върху тях. След това всеки си изтегли по едно име на друг участник, за когото трябваше да подготви изненада или да му подари спомен. Имената останаха в тайна до края на обмена.

Последва дискусия на тема "Новите технологии – проблеми и/или решения?". Нашите домакини, организаторите на обмена, ни ситуираха на принципа на кръглата маса, така че всеки да има възможността да се включи и да бъде чул от останалите. Дойде времето и за няколко игри, които ни помогнаха да приложим някои от новите практики и да се убедим в това, че можем да работим като един голям екип. Денят завърши с българска културна вечер. Кратка презентация, няколко интересни истории, които са символ на нашия фолклор и идентичност, съставиха първия панел на представянето ни. Следващата част продължи с активното участие на нашите гости. Изпълнихме песен, а те веднага пожелаха да научат текста. Опитвахме се да си изплетем и мартенички, а най-сръчните и любопитни си ги завързаха на ръцете и останаха така до края на обмена. После всички се уловихме за ръце и се учехме взаимно на Право хоро, Дунавско и така няколко часа. Разбира се, не пропуснахме и дегустацията на някои традиционни ястия и напитки. В страхотно настроение преминахме към следващия ден.

На сутринта ни очакваше нова ситуационна игра, предшествана от малка лекция и ценна информация за множество практики и стандарти от различни професии. Всеки опита да изрази себе си и мечтите си с кратки монолози или жестикулирайки, с което целеше да ни разкрие свои очаквания или сблъсъка си с реалността. Накрая всеки си зададе въпроси за това, което очаква от себе си и това какво ще се опита да промени в своята действителност. Не бих казала, че е пресилено, ако споделя, че от залата излязоха силни и мотивирани хора, които в резултат на това занимание бяха открили по нещо ново и важно за себе си.

Сякаш за да се затвори кръгът към вътрешните светове организаторите ни предложиха пътешествие до Черепишкия манастир. Хармонията и красотата на това място не може да бъде пресъздадена с думи. След вечерята семинарната зала отново ни събра. Експертите от нашата група в областта на

компютърните приложения, създадени за помощ и улеснение на хората със зрителни увреждания, ни запознаха със звуковите програми и четящите приспособления - много полезни и важни за всички ни. Научихме и за сходни методи, популярни в Полша и Молдова.

На следващата сутрин се докоснахме и до света на звуците, обработката им и превъплъщението на няколко ноти, изсвирени на шега, в истинско музикално произведение ни показа тънкостите на музикалния занаят. Настроението и тананикащите си тихичко хора обикаляха през целия ден из комплекса.

После се запознахме с нова доза приложения, създадени за ползване в шумната и динамична градска среда. Всички знаем, че понякога е въпрос на късмет да оцелееш в нея. Ето защо организаторите бяха включили в програмата и семинар, засягащ теми за анализ и обучение на приложенията, които системи като Андроид предлагат за нас.

Потребители на различни мобилни апарати и системите към тях се надпреварваха да разказват и демонстрират това, което те използват често в ежедневието си.

Вечерта, макар и само за няколко часа, приятелите ни от Полша ни устроиха истинско забавление по полски. Върнаха ни назад във времето, разказаха ни за традициите си, героите си и природата си.

Отведоха ни в университетите си, поканиха ни на трапезата си и, естествено, като истински домакини и аристократи бяхме на техен бал. Танцувахме и се забавлявахме.

На следващия ден професионалисти ни разкриха как трябва да се подхожда при съставянето на проект. След идеалното представяне и детайлните насоки, които получихме, отново пристъпихме към разделяне по отбори и кратка дискусия. А после всяка група разработи свой малък проект. Последва и неизменното публично представяне.

Увеселителен парк "Приказката" отвори вратите си специално за нас. Там всеки влезе в ролята на любим супергерой и подложи силите и уменията, както и куража си на изпитание. С много ентузиазъм и окуражителни подвиквания се катерихме по алпийски стени, преминавахме по въжени мостове, стреляхме с различни оръжия и дори летяхме.

Вечерта, вече здраво стъпили на земята, се въплътихме в ролята на актьори. Отново разделени на групи представихме няколко минутни сценки, пантомими и се опитвахме да отгатнем какво искат да ни кажат постановките на другите.

"Новите технологии – възможност за професионална реализация на младежите със зрителни увреждания" бе темата, която ни занимаваше на следващия ден. Дискусии, примери и споделяне на експерименти в тази област занимаваха всички ни в този сутрешен панел.

После си говорихме за друг важен аспект от нашия живот - социалната отговорност и дълга на всекиго към бъдещето. Темата за рециклирането и талантът ни пренесоха в света на майсторенето на "От нищо нещо". Всяка група разполагаше с определено количество непотребни вещи, боклучета и хартийки и за определено време трябваше да измайстори нещо, което би могло да се ползва в бита, или просто някаква арт творба. Резултатите бяха доста сполучливи, интересни и дори практични. След обяд се разходихме из пещерата Леденика.

По-късно приятелите от Молдова ни откриха някои тайни за своята страна. В тяхната културна вечер те устроиха изненадващо за всички забавление. Музика, танци и шумно парти ни накараха за пореден път да забравим за часовниците.

Последният ден от тази история започна с лекция за фотографията и това какво трябва да съобразим, когато се опитваме да правим снимки като от списанията. Освен фотоапарата значение имат толкова много детайли, които увлекателно ни бяха поднесени. Естествено, подложихме на обстойно изследване вътрешността на един фотоапарат, а после всеки имаше възможност да опита да направи снимката на живота си.

След обяд се учихме да съставяме аудио-карти. След няколко часова дискусия и опит за собствено изработване се насладихме на дълга разходка по стъпките, предначертани ни от подобни карти. Целта бе да придобием уменията да изработваме и да използваме такива помощни средства в ежедневието си. Установихме, че така получаваме доста информация за заобикалящата ни среда и научаваме някои интересни и любопитни детайли за нещата, които срещаме по пътя си.

Вечерта се сбогувахме с шумно парти, което ще остане в историята.

Не бих могла в няколко страници да събера всичките прекрасни емоции, смисъла и значението на тези няколко дни. Сигурна съм обаче, че всеки един от нас е открил за себе си поне едно нещо, което до

този момент не е знаел. Всеки един от нас научи много полезни неща, нужни ни, за да можем по-добре да устроим живота си и да бъдем по-пълноценни, смели и силни.

Йоана ЕРМЕНКОВА

СПОРТ Регионални турнири по шахмат

На 10-11 ноември 2014 г. в комплекс "Кьошкове", Шумен се проведе регионален шахматен турнир за незрящи, организиран от РСО Шумен. Домакините бяха осигурили отлични условия и организация. В турнира взеха участие пет отбора - домакините от Шумен, СКИ "Витоша", София, тимове от Пловдив, Плевен и Варна. Състезанието се проведе по системата "всеки срещу всеки", в пет кръга. Отборът на Витоша беше в състав: на първа дъска Стела Стефанова – 0,5 точки, на втора дъска Любомир Василев – 0 т., и на трета дъска Илинка Дилкова – 3 точки.

Турнирът беше много оспорван и на първо място се класираха три отбора с по шест точки и за прецизното класиране влияние оказаха вторичните показатели.

Бяха излъчени индивидуални първенци по дъски:

Първа дъска – Расим Низам, "Изгрев", Пловдив – 4 т.;

Втора дъска – Иван Иванов, "Плевен", Плевен – 3,5 т.;

Трета дъска - Илинка Дилкова, СКИ "Витоша", София – 3 точки.

А ето го и крайното отборно класиране:

1. "Изгрев" – Пловдив – 6 т.;
2. "Успех", Варна – 6 т.;
3. "Плевен", Плевен – 6 т.;
4. СКИ "Витоша", София – 3,5 т.;
5. "Светлина", Шумен – 1 точка.

За отборите в челната тройка бяха осигурени купи, а другите тимове получиха грамоти. Всички участници бяха приятно изненадани с подаръци – химикалка, рекламна чаша и кенче "Шуменско".

На 13-14 ноември 2014 г. в хотел "Ростов", Плевен се проведе отборен шахматен турнир за незрящи, организиран от Спортен клуб за хора със зрителни увреждания "Плевен".

В турнира взеха участие шест отбора: домакините от Плевен, СКИ "Витоша", София, тимове от Пловдив, Монтана, Кюстендил и Русе. Състезанието се проведе по системата "всеки срещу всеки", в пет кръга. В индивидуалното класиране по дъски първите места бяха завоювани от състезателите от отбора на домакините. Оспорвано беше второто място на трета дъска, където се класираха трима състезатели с по 3 точки и равни показатели: Илинка Дилкова – СКИ "Витоша", София; Атанас Иванов – "Феникс", Монтана; и Борислав Лазаров – "Пауталия спорт - 2005", Кюстендил.

А ето го и крайното отборно класиране:

1. "Плевен", Плевен
2. "Феникс", Монтана
3. "Изгрев", Пловдив
4. "Пауталия спорт - 2005", Кюстендил
5. СКИ "Витоша", София
6. "Дунав", Русе

За отборите в челната тройка бяха осигурени купи.

Илинка ДИЛКОВА

Отворен турнир за купата на България по голбал

В периода 21-23 ноември 2014 г. се състоя Отвореният турнир за купата на България по голбал. Организатор на мащабното събитие бе Спортен клуб за интеграция "Витоша". Това е петнадесетият турнир по голбал, организиран от клуба и десетият за купата на страната.

Тази година в състезанието взеха участие осем отбора от пет държави - Босна и Херцеговина, България, Македония, Румъния и Турция.

На 21 ноември се проведе ресертификационен и обучителен курс за съдии по голбал, който се води от делегат от IBSA (Международната спортна федерация на незрящите).

Състезанието се проведе благодарение на Министерството на младежта и спорта и Регионална съюзна организация - София при Съюза на слепите в България.

Турнирът се подкрепи още от Българската параолимпийска асоциация, Съюза на слепите в България, хотел "Рамада" (бившият "Принцес"), Столична община, минерална вода "Хисар", Софийски университет "Свети Климент Охридски", федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания".

За българските участници надпреварата бе и държавно първенство.

Всички резултати се публикуваха в реално време на www.vitoshabg.com.

Акцентът беше поставен върху втория ден на турнира. Тогава имаше два двубоя – малък финал и финал. След румънски и български полуфинали логично за бронза се класираха по един български и един румънски отбор. Това бяха отборите на организаторите от "Витоша" и румънския "Питещ".

Студентите нямаха проблеми с румънците и ги надиграха с 11:3. Но това надали ги задоволи, защото в полуфиналната среща загубиха тежко от "Болид" и то след като бяха натрупали комфортна преднина.

Финалът беше повече от инфарктен. След множество обрати и емоции в крайна сметка редовното време завърши при резултат 10:10. Стигна се до продължения и правилото за златен гол. Щастието се усмихна на българите и така купата остана у нас. Невероятно впечатление по време на целия финал направи отборът на организаторите от "Витоша", който бурно подкрепяше отбора на "Болид". Това наистина е нещо върховно, когато, независимо от клубните си пристрастия, поставяме интересите на държавата си над всичко, така че адмирации и за шампионите, и за организаторите.

Церемонията по награждаването се състоя на 23 ноември от 11.00 часа. Купата на България по голбал връчи зам.-министърът на младежта и спорта Калин Каменов.

Официални гости бяха още Илия Лалов - председател на Българската параолимпийска асоциация, Васил Долапчиев - председател на Съюза на слепите в България, Ирена Димитрова - директор на дирекция в Столична община, Милко Младенов - кмет на ЖК "Люлин", Андрей Панайотов от ММС,

Асен Алтънов - председател на РСО София при ССБ.
Всички отбори получиха купи и медали.
Крайно класиране:

1. "Болид", София
2. "Сату Маре", Румъния
3. "Витоша", София
4. "Питещ", Румъния
5. Турция
6. Босна и Херцеговина
7. Македония
8. "Атлет", Варна.

Голмайстор на турнира стана Николай Игнатов от отбора на победителите.

Турнирът беше и практически изпит за нашите съдии, които положиха усилия и се надяваме да получат положителна оценка. Също съдии на турнира бяха двама румънци, една гъркиня и самият делегат от IBSA. Двамата мача в неделя бяха свирени от безспорно най-добрите съдии.

Не се размина и без политическо напрежение, въпреки че беше спортно мероприятие. Първоначално гъркинята категорично отказа да участва под каквато и да е форма в турнира, след като македонският отбор бе записан под името Македония, а не Бивша югославска република Македония. След дълги разговори и разяснения и представяне на аналогичния казус отпреди няколко години, и предвид позицията на България по този въпрос, гъркинята взе решение да съдийства, но да не изпълнява наряди в срещи, в които участва отбора от Скопие. Хубавото е, че спортът победи.

Иван ЯНЕВ

Отчетно-изборно събрание на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

На 27 ноември 2014 г. в почивна станция "Поп Харитон" в Дряново се състоя отчетно-изборното събрание на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания". Съюзната станция приюти представителите на 26 от общо членуващите 27 клуба. Отчетът включваше годините 2013 и 2014. Стана ясно, че през мандата двете основни цели до голяма степен са изпълнени. Първата беше получаване на спортна лицензия, която след множество перипетии и обрати стана факт през пролетта на 2012 година. Първоначалният срок на лицензията бе за 2 години, а през 2014 г. нейната продължителност се увеличи с още 4. Втората цел – получаване на субсидия, отчасти може да се каже, че е изпълнена, в смисъл че вече федерацията е част от финансовия свят на Министерството на младежта и спорта. За 2013 г. федерацията получи малко над 17 хил. лв., а за 2014 г. получи кръгло 20 хил. лв. Тези пари бяха използвани главно за провеждане на състезания от държавния спортен календар, а за 2014 г. чрез субсидията се изпратиха двамата най-добре представили се шахматисти от държавното първенство през 2013 г. на индивидуалното световно първенство по брайлов шахмат. Въпреки големите ни надежди за по-предно класиране, което би ни спомогнало за по-добрия имидж пред министерството, нашите представители се класираха съответно на 38 и 41 място от общо 92

шахматисти. През 2013 г. на световното отборно първенство по брайлов шахмат нашият отбор се класира на девето място - един много добър резултат. Бяха отчетени още международни изяви по голбал, джудо, ски бягане и други, за които федерацията няма пряко участие.

Радващото е, че съвместно със Съюза на слепите в България и някои клубове федерацията успя да проведе през настоящата година държавни първенства по шоудаун, голбал, шахмат, лека атлетика, стрелба с лък, канадска борба, спортен риболов и спортна табла.

Клубовете отчетоха сериозна дейност в организационен и финансов план. За последните две години за спорт са усвоени по различни проекти, програми, дарения и други над 200 хил. лева.

Новото ръководство на федерацията се прие в състав: председател на УС и федерацията - Иван Янев, и членове - Борислав Лазаров, Добромир Удрев, Петър Дечев и Стела Стефанова.

Председател на КС е Кънка Витова, а членове - Ваньо Биячев и Любомир Траянов.

Участниците утвърдиха държавен и международен спортен календар и бюджет, с които федерацията ще кандидатства за финансиране през следващата 2015 година. И двата календара са наситени и необходимите средства са значителни, но какво ще решат в министерството е въпрос на недълго време, за да знаят зрително затруднените спортисти на какво финансиране могат да разчитат през следващата година. Разбира се, че всеки клуб по места трябва да прави всичко възможно да бъде включен в съответния общински бюджет, защото това е основен финансов инструмент за членуващите във федерацията.

Категоризацията на клубовете се извършва ежегодно. От общо 4 категории за съжаление най-многобройна е последната четвърта категория. По тази и други причини всеки от клубовете, имащ възможност да организира голямо състезание в някой вид спорт, ще може да кандидатства във федерацията за включването му в държавния спортен календар. Това обстоятелство ще носи точки на участниците в състезанието, като е задължително съответният спортен клуб да спазва изискванията на федерацията. Трябва всички участници да са редовно картотекирани за съответната година. Също така клубовете вече ще трябва да доказват, че картотекираните при тях състезатели имат зрително нарушение. Независимо от степента, въпросът е да има наличие на зрителен дефицит.

И през следващия мандат ръководството на федерацията ще опитва с малки стъпки да си проправя път, за да успее да изведе спорта за хората със зрителни увреждания на по-добри позиции. Особено внимание и интелектуален ресурс ще се вложи в обхващането на децата при интегрираната форма на обучение, които масово биват освобождавани от часовете по физическо възпитание.

Друга голяма цел е изграждането на спортен център за хора с увреждания, която не бе реализирана докрай поради политическата криза от февруари-март 2013 година.

Предизвикателствата пред спорта за хората със зрителни увреждания са многобройни като жаби в блато. Техният брой е безчетен, но посоката е правилната и рано или късно ще има и по-осезаеми резултати.

Иван ЯНЕВ